

Opa's y oma's

Conta mi y inspira mi!

Voor altijd jong!

Lespakket Crioyo 2016

Tijdens de Kinderboekenweek 2016 staan opa's en oma's centraal onder het motto Voor altijd jong!

Opa's y oma's – Conta mi, inspira mi!

De opening, van de 24ste Kinderboekenweek op Aruba, vindt plaats op vrijdag 28 oktober en de sluiting op vrijdag 4 november 2016.

A Grandchild fills
a space in your

that you never
knew was empty

Huisregels bij opa & oma

Kleinkinderen zijn altijd welkom,
ouders alleen op afspraak
over bedtijd valt te onderhandelen

Ijsjes in de late avond zijn toegestaan

Hier kennen we geen nee

Knuffelen ★ Kusjes ★ Lachen

Vertellen we verhaaltjes
en maken we mooie **Herinneringen**
en het mooiste van alles,
alles blijft ons geheimpje..

Zoals gewoonlijk, is dit lespakket samengesteld ter ondersteuning van de leerkrachten in het primair onderwijs. Hierin vindt u een aantal praktische voorbeelden, werkbladen en ideeën met betrekking van de Kinderboekenweek voor zowel het kleuter- als het basisonderwijs. Helaas kan niet alles van het internet in het lespakket verwerkt worden, maar u kunt de hierin beschreven websites bezoeken voor meer informatie en de activiteiten kunnen aan een ander leerjaar worden aangepast. Het gaat erom dat u ideeën opdoet waar uzelf mee aan de slag kunt!

Veel plezier met dit lespakket en de Kinderboekenweek 2016!

Waarom opa en oma zo belangrijk zijn	4
Het kinderboekenweekgeschenk	5
Het kinderboekenweeklied	6
Van de site van juf Anke	8
Meer over gedichten	14
Van de site van Rian Visser	18
Lesideeën	20
Pinterest	23
Welke spelletjes speelden ze vroeger?	25
Liedjes over opa's en oma's	28
Mijn opa en oma	30
Vroeger	31
De gezondheid van opa en oma	33
Puzzels, kleur- en werkbladen	38
Boekenlijst	41
Koekjes bakken met oma	42

Waarom opa en oma zo belangrijk zijn

Grootouders spelen een belangrijke rol in het leven van hun kinderen en kleinkinderen. De relatie tussen kleinkinderen en grootouders heel bijzonder, want grootouders bieden hun kleinkinderen quality time. Ze hebben meestal ook meer zin, tijd en geduld dan de ouders om met hun kleinkinderen te spelen, naar ze te luisteren, ze iets te leren, uitstapjes te maken. In een sfeer van ontspanning, genegenheid en geborgenheid bevorderen grootouders de mentale, emotionele en sociale ontwikkeling van hun kleinkinderen en nemen zo een deel van de opvoeding voor hun rekening. Opa en oma laten hun kleinkind met trots zien aan anderen en laten hun kleinkind vaak weten hoe leuk ze hem of haar vinden. Dat is een unieke ervaring voor je kind.

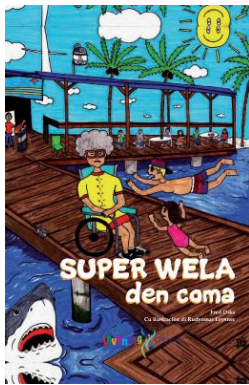
Grootouders vormen bovendien een belangrijke bron van informatie voor kleinkinderen, die vaak nieuwsgierig zijn naar de familieverhoudingen, naar de persoonlijke geschiedenis van hun ouders en grootouders en in het algemeen naar 'hoe het vroeger was'. Zij spelen zo een belangrijke rol in de overdracht van cultuur, kennis, normen en waarden.

Er is nóg een reden waarom opa en oma van belang zijn: het is goed voor je kind om met mensen van verschillende leeftijden om te gaan. Zo kan hij van oudere mensen leren hoe zij in het leven staan, wat zij hebben meegemaakt. Kinderen die meer omgaan met ouderen, ontwikkelen zich sociaal beter.

Een sterke band is niet alleen goed voor de kleinkinderen. Het levert ook grootouders veel op, zo blijkt uit onderzoek. Zij hebben er emotioneel, mentaal en sociaal voordeel van. Geregeld contact en sterke betrokkenheid bij het wel en wee van de kleinkinderen houden om te beginnen natuurlijk het spook van de eenzaamheid buiten de deur. Niets zo leuk als een kleindochter van zes die tijdens de balletvoorstellingen over het toneel huppelt. Niets zo fijn als een kleinzoon van 17 die even belt of langskomt om te vertellen hoe het met dat moeilijke wiskundeproefwerk is afgelopen. De omgang met de jonge kinderen, tieners en jongvolwassenen houdt grootouders bovendien 'bij de tijd'. Ze blijven nieuwsgierig naar de veranderingen in de maatschappij, naar nieuwe ontwikkelingen, naar wat de toekomst hun kleinkinderen zal brengen.

Kinderboekenweekgeschenk

ARUBA

Het Kinderboekenweekgeschenk 2016 voor Aruba is door **Fred Diks** geschreven en geïllustreerd door **Rudyomar Leysner**. De titel van het boek is 'Superoma in coma'. Het boek is tweetalig, de voorkant in het Papiamentu en de achterkant in het Nederlands.

Fred Diks is bekend als auteur van onder andere de boekenreeksen Koen Kampioen, waaronder ook de speciale Arjen Robben-trilogie. Voor wie het nog niet wist, Fred houdt heel veel van voetballen en veel van zijn boeken zijn gebaseerd op van de avonturen van zijn zoon.

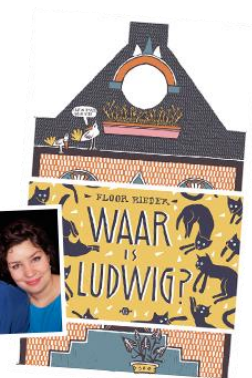

Rudyomar Leysner was als kind al gefascineerd door tekenen, hij tekende altijd en overal. Hij studeerde in Colombia en heeft op Aruba al verschillende exhibities gegeven.

Voor Nederland heeft Dolf Verroen het Kinderboekenweekgeschenk 2016 geschreven:

Oorlog en vriendschap.

Het is meteen duidelijk: Kees en Joop worden vrienden. Voor altijd. Maar er is oorlog en Kees ontdekt al snel dat er weinig voor altijd is. De school is dicht, thuis zit een onderduiker verstopt en het hele leven verandert. Kunnen vrienden voor altijd zijn? Met illustraties van Charlotte Dematons. Vanaf ca. 9 jaar.

Het prentenboek van de kinderboekenweek werd gemaakt door Floor Rieder:

Waar is Ludwig?

Oma is haar kat weer eens kwijt. Misschien zit Ludwig bij de burens? Of bij de burens van de burens? Al zoekend gaat oma alle huizen in haar straatje langs. Hier en daar maakt ze een praatje en soms blijft ze iets langer hangen dan haar bedoeling is. En Ludwig? Die heeft zo zijn eigen favoriete adresjes in de straat en kent de meeste burens misschien nog wel beter dan oma!

Te beluisteren op: <http://www.schoolbordportaal.nl/voor-altijd-jong-kinderen-voor-kinderen-kinderboekenweek-2016.html>

refrein

Voor altijd jong

Dat is mijn opa, hij klimt in de bomen, kan marathons lopen, zo chill

Voor altijd jong

Dat is mijn oma, kan altijd langskomen, we lezen en dromen, zo chill

couplet

Als alles kon, alles mocht, alles cool was

Kocht ik een droom voor mijn super funny opa

Waarin hij voetbalde, zo goed als Johan Cruijff was

En zo zong als Michael Jackson, oh ja!

Met mijn oma op safari in Afrika

De leeuwen achterna, roar la-la-la

En dan scoorde ik daarna een knappe dj

Voor haar op het strand van Ibiza

Echt, zou jij dat doen?

Echt wel!

refrein

Voor altijd jong

Dat is mijn opa, hij klimt in de bomen, kan marathons lopen, zo chill

Voor altijd jong

Dat is mijn oma, kan altijd langskomen, we lezen en dromen, zo chill

En ze dromen met ons mee

Chillen, keten met ons mee

Ja, ze dansen en ze jumpen

Maken grappen met ons mee

En ze dromen met ons mee

Chillen, keten met ons mee

Ja, ze dansen en ze jumpen

Maken grappen met ons mee

rap

Om ook zo jong te blijven
Moet je spannende gedichten schrijven
Lees een boek of haal de krant
Of ga naar een tropisch, exotisch land
Spring in een diepe zee
En neem je familie en je vrienden mee
Kijk door die roze zonnebril
Zo blijf je voor altijd jong en chill

refrein

Voor altijd jong
Dat is mijn opa, hij klimt in de bomen, kan marathons lopen, zo chill
Voor altijd jong
Dat is mijn oma, kan altijd langskomen, we lezen en dromen, zo chill

En ze dromen met ons mee
Chillen, keten met ons mee
Ja, ze dansen en ze jumpen
Maken grappen met ons mee

En ze dromen met ons mee
Chillen, keten met ons mee
(Ze zijn zo chill)
Ja, ze dansen en ze jumpen
Maken grappen met ons mee

Voor altijd jong
Dat is mijn opa, hij klimt in de bomen, kan marathons lopen, zo chill
O-oh (3x), ze zijn zo chill
Dat is mijn oma, kan altijd langskomen, we lezen en dromen, zo chill
O-oh (3x)
Oooh

Voor altijd jong!

Van de site van juf Anke

<http://www.jufanke.nl/kinderboekenweek.html>

Opening en sluiting van de Kinderboekenweek

Ideeën voor de opening

Grootouders overal!

Alle leerkrachten komen als opa of oma naar school. De leerkrachten lopen op het schoolplein wanneer de kinderen 's morgens op school komen. Verzamel de kinderen op een centrale plek en open de Kinderboekenweek of laat iemand alle groepen langs gaan om de Kinderboekenweek te openen. Elke groep krijgt een boek over grootouders. Dit boek kan tijdens de Kinderboekenweek (voor)gelezen worden.

Een grootouder op bezoek

Vraag iemand om op bezoek te komen en in de klassen voor te lezen, dit kan een echte oma of opa zijn of iemand die zich verkleedt als grootouder, bijvoorbeeld een stagiaire. Zet een fijne stoel klaar. De grootouder neemt een boek mee en leest in elke groep voor.

Toneelstuk n.a.v. een kinderboek

Neem een (prenten)boek dat centraal staat tijdens de Kinderboekenweek en speel het verhaal uit dit boek voor de kinderen na tijdens de opening. Een geschikt verhaal hiervoor is 'Met opa in het donker' van Stefan Boonen. Eén van de leerkrachten speelt opa en de andere leerkrachten zijn de kleinkinderen.

Gezellig samen dansen

Dans met de hele school op het kinderboekenweeklied (van Kinderen voor Kinderen).

Ideeën voor de sluiting

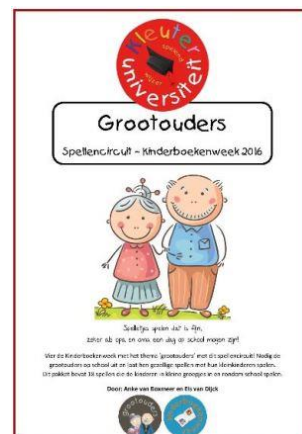
Grootouders - spellencircuit

Spelletjes spelen dat is fijn,

zeker als opa en oma een dag op school mogen zijn!

Vier de Kinderboekenweek met het thema 'grootouders' met dit spellencircuit! Nodig de grootouders op school uit en laat hen gezellige spellen met hun kleinkinderen spelen. Dit pakket bevat 18 spellen die de kinderen in kleine groepjes in en rondom school spelen.

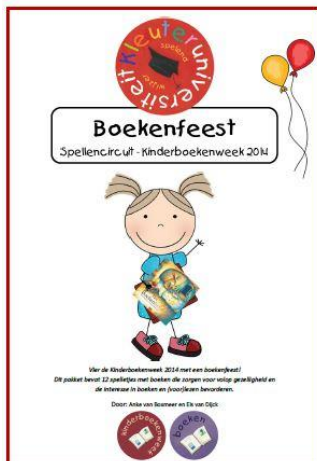
--> [Bekijk het spellencircuit](#)

Boekenfeest

Sluit de Kinderboekenweek 2016 af met een boekenfeest. Dit pakket bevat 12 spelletjes met boeken die zorgen voor volop gezelligheid en de interesse in boeken en (voor)lezen bevorderen.

--> [Bekijk het Boekenfeest](#)

De Kinderboekenweek in het Praxisbulletin

In het Praxisbulletin verschijnen ook ideeën voor de Kinderboekenweek 2016. Meer informatie volgt wanneer dit artikel verschenen is.

Kringactiviteiten 'Opa en oma'

Met opa in het donker

Vannacht logeren de kinderen bij oma en opa. Gezellig samen op de grote zolder. Oma is er niet, dus zal opa voor hen zorgen. Dat kan hij best. Ja toch?

Ga mee logeren bij oma en opa. Speel verstoppertje met opa en heb veel plezier! Dit pakket bevat reken- en taalactiviteiten en drie gezelschapsspelletjes voor de Kinderboekenweek 2016 bij het thema 'Voor altijd jong'. Hier kun je twee weken mee aan de slag. De activiteiten zijn geschreven bij het boek 'Met opa in het donker' van Stefan Boonen en Marja Meijer.

--> [Bekijk het project 'Met opa in het donker'](#)

Project grootouders - Boer Boris gaat naar oma

In de zomer verschijnt het boek 'Boer Boris gaat naar oma'. Dit is het achtste prentenboek in de succesvolle reeks van Ted van Lieshout en Philip Hopman. In dit deel gaat Boris met zijn broertje en zusje naar Oma in Den Haag om wat vers fruit te brengen.

Naar Oma in Den Haag

Boer Boris heeft met zijn zusje Sam en broertje Berend een hele hoop appels, peren en pruimen geplukt. Lekker hoor, maar wat moeten ze met zoveel fruit? 'We gaan ermee,' zegt Boris Boer, 'naar Oma in Den Haag Die bakt van appels taarten en van peren maakt ze sap, en van pruimen maakt ze jam voor op beschuit en in de pap.' En dus gaan ze op pad, met de trein naar Den Haag. Als ze eenmaal aangekomen zijn, blijkt Oma niet het lieve oude vrouwtje dat de lezer had verwacht!

Bij dit boek verschijnt een project op Kleuteruniversiteit. Houd hiervoor de site in de gaten!

Peuterpakket 'Appie en opa'

Appie en opa zijn dikke vrienden. Samen gaan ze naar de speeltuin, de kinderboerderij, het zwembad en de kermis.

Ga je met Appie en opa mee? Dit pakket van Kleuteruniversiteit bevat 14 activiteiten voor peuters bij het boek 'Appie en opa' van Rian Visser en Tineke Meirink. Het pakket is geschreven voor de Kinderboekenweek 2016 met als thema 'grootouders'. Te gebruiken op de peuterspeelzaal, het asielzoekerscentrum, het kinderdagverblijf of in de eerste kleuterklas.

--> Het peuterpakket verschijnt binnenkort op Kleuteruniversiteit.

Rekenactiviteiten

Breien met oma - seriëren

Zorg voor draden van verschillende lengte en leg deze in de kring. Laat de kinderen de draden van kort naar lang leggen. Deel de draden aan enkele kinderen uit en laat ze in een rij staan. Het kind met de kortste draad voorop en het kind met de langste draad achteraan.

Knip een flink stuk draad af. Loop hiermee naar je bureau, een kast, de deur. Vraag de kinderen of het stuk draad korter, langer, of even lang zal zijn als dat waar je bij staat. Houd de draad langs het voorwerp. Wat is het langst?

Biljarten - volgorde van de getallenrij

Opa gaat biljarten. Zorg voor (pingpong)ballen. Schrijf hier de getallen 1 tot en met 10 op.

Leg de biljartballen in de kring. Vertel dat opa eerst bal 1 weg mag stoten. Laat de kinderen naar deze bal op zoek gaan. Hierna loopt opa naar bal 2. Leg bal 2 naast bal 1. Ga zo verder tot alle ballen netjes op een rij liggen. Pak nu een keu (stok) en stoot een bal uit de rij. Welke bal is weggerold?

Kaartspel - tellen

Opa en oma gaan kaarten. Neem twintig kaarten uit een stok. Leg de kaarten in de kring. Laat de kinderen de kaarten tellen. Hoeveel kaarten zijn er? Opa en oma krijgen evenveel kaarten. Wijs een kind aan dat oma is en een kind dat opa is. Vraag de groep hoeveel kaarten ieder krijgt en laat hen de kaarten eerlijk over opa en oma verdelen.

Het spel kan beginnen! Opa speelt een kaart. Leg één kaart in het midden van de kring. Vraag hoeveel kaarten opa nu nog heeft. Nu speelt oma twee kaarten. Hoeveel kaarten heeft oma nu in haar hand? Wie heeft de meeste kaarten en wie de minste? Ga zo verder. Laat opa en oma om de beurt een aantal kaarten spelen.

Hoger / lager - volgorde van de getallenrij, getalsymbolen herkennen

Als opa en oma een kaartspelletje spelen, moeten ze wel weten welke getallen op de kaarten staan! Neem een stok kaarten en haal hier de plaatjes uit. Schud de kaarten. Draai de eerste kaart om. Vraag de kinderen welk getal hierop staat. Laat de kinderen nu raden of er op de volgende kaart een hoger of lager getal staat. Draai de volgende kaart om. Is het hoger of lager? Ga op dezelfde manier verder.

Geef elk kind een kaart. Laat één van de kinderen de naam van een ander kind noemen. Heeft hij een hoger of lager getal op zijn kaart staan?

Puzzelen - inzicht

Oma maakt graag een puzzel. Pak twee puzzels en 'gooi' ze door elkaar in de kring. Zien de kinderen welke stukjes bij welke puzzel horen? Laat hen op zoek gaan naar de randen en hoeken en laat hen de puzzels maken. Hierna kunnen de kinderen zelf aan de slag gaan. Geef hen twee of meer puzzels, gooi ze door elkaar en puzzelen maar!

Taalactiviteiten

Woordweb 'opa en oma' - woordenschat

Laat de kinderen vertellen welke familieleden er zijn. Schrijf alle familieleden in een woordweb of maak een stamboom met de kinderen.

De G van grootouders - letterkennis

Bied de letter 'g' van grootouders aan. Laat de kinderen woorden bedenken die met de g-klank beginnen. Geef een groen bolletje wol de kring rond. Dit is de wol waarmee oma breit. Kinderen die de bol wol vast hebben, noemen hun woord. Zij houden hierna een stuk draad vast en geven de bol wol verder. Hoeveel woorden kunnen de kinderen bedenken? Kan ook met de O van opa en oma worden gespeeld.

Wat zeg je? - kritisch luisteren, auditief geheugen

Opa hoort niet meer zo goed. Als hij je niet verstaat, moet je herhalen wat je zei. Noem een woord en laat de kinderen dit nazeggen. Breid dit uit naar korte en later langere zinnen.

Voorlezen - rijmen

Voor het slapengaan leest 'oma' de kleinkinderen voor. Pak een boek dat op rijm geschreven is.

Lees het verhaal voor en laat de kinderen de rijmwoorden invullen.

Rijm hierna zelf verder. Noem een woord en vraag de kinderen wie hier een rijmwoord op weet. Geef het boek aan dit kind. Hij noemt het rijmwoord en geeft het boek door aan een kind dat ook een rijmwoord weet. Ga zo verder tot de kinderen geen woorden meer weten. Noem een nieuw woord en rijm verder.

<http://www.jufjanneke.nl/wordpress/gedichten-in-de-klas/>

In de klas wordt veel voorgelezen. Vaak horen de kinderen dan of de verhaaltjes rijmen of niet.

- De kinderen leren wat rijmen is.
- De kinderen leren hoe ze gedichten kunnen herkennen.
- De kinderen ervaren dat sommige gedichten gebaseerd zijn op een spel van klanken en ritme.
- De kinderen ervaren dat luisteren naar gedichten en poëzie heel erg leuk kan zijn.

Idee: Bereid een voorstelling en een tentoonstelling voor, waarbij de ouders de gedichten kunnen horen en de verwerkingen kunnen zien.

Meer over gedichten

Laat de kinderen een gedicht schrijven voor hun opa en oma, bijvoorbeeld:

Oma en opa

Luister eens even,
Kom eens dichterbij,
Dan krijg je wat van mij.
Wat wil je, een lachje,
Een knuffel of een zoen?
Weet je wat ik ga doen,
Ik geef ze gewoon alle drie,
Omdat ik jullie zo graag zie!

Hoe begin je met een gedicht of rijmpje? Hier moet je van te voren over nadenken:

Ga ik RIJMEN OF NIET, beide mag ook

Welke VORM van rijm gebruik ik: beginrijm, eindrijm, middenrijm

Welk GEVOEL heb ik daarbij : boos, blij, verdrietig, tevreden...

Hoe BESCHRIJF ik dat : eigenschappen, kleuren, geluiden

Welke WOORDEN passen erbij : maak een woordweb van relevante woorden

Woordweb:

pier

zier

gier

kier

papier

MIER

bier

plezier

dier

hier

stier

Mier-papier

Het kleine kriebelige zwarte miertje,
liep over mijn prachtige witte papiertje.

Kerstster

Wat ben je ver,
was je maar dichtbij,
dan had ik altijd een lichtje bij mij.

Kromme gele banaan

Kan niet recht op tafel staan,
lijkt wel een beetje op de maan.

Een gedicht?

Als
Ik dit
Zo mooi schrijf
Lijkt het
Toch net
Echt.

Je bent zo mooi,
anders dan ik,
natuurlijk niet meer of minder.
door Hans Andreus

Dan zijn er nog gedichtsoorten, zoals:

Een HAIKU: een Japanse dichtvorm, bestaat uit 17 lettergrepen, filosofische gedachten over de natuur, uitzicht op de natuur, brengt inzicht.

-----	(5 lettergrepen)	Un flor col-o geel
-----	(7 lettergrepen)	ta lan-ta tur ma-in-ta
-----	(5 lettergrepen)	ma-sha bu-ni-ta.

Een poes op mijn schoot
ik be-gin hem te aai-en
zo zet je hem aan.

Waar zou het nou zijn
moo-ie berg die ver weg lijkt
is mis-schien dicht-bij.

Een ELFJE: bestaat uit 5 regels met 11 woorden, als volgt verdeeld:

1	kuikentje	= woord	1 woord
2	klein, geel	= beschrijving	2 woorden
3	heel erg zacht	= gevoel	3 woorden
4	zou je willen strelen	= vrije keuze	4 woorden
5	geluk!	= (anti-)climax	1 woord

Natuurlijk mag je hiervan afwijken bij kinderen die net beginnen met dichten, zoals het omdraaien van de beschrijving en het gevoel. Geef ze een voorbeeld zodat ze begrijpen wat de bedoeling is, en lekker veel samen oefenen, daarna in groepjes of duo's voor ze zelfstandig aan de slag gaan.

- 1 vlinder
- 2 veel kleuren
- 3 je bent mooi
- 4 ik wil je hebben
- 5 pats!

- 1 puppy
- 2 lief, chikito
- 3 ta crece hopi
- 4 grrr, ta morde mi
- 5 caramba!

Je kunt ook een onderwerp bedenken en welke eigenschappen daar bij passen:

Een onderwerp	> kopje	Een kopje met een groot oor ,
De eigenschappen	> oor/glas	daar past mijn vinger door .
Welke rijmwoorden	> door/pas	Het is gemaakt van glas , komt dat even mooi van pas !

Een onderwerp	> buki	(Mi tin) un buki, basta diki
De eigenschappen	> diki/blachi	mi a (cuminsa) lesa (djis) un tiki.
Welke rijmwoorden	> tiki/machi	E tin (masha) hopi blachi, Mi tin cu lesa nan tur, machi?

Afhankelijk van de leeftijd van de kinderen, kunnen er altijd meer en moeilijkere woorden en zinnen toegevoegd worden. Dichten kan en mag in iedere taal, ook leuk: verschillende talen in één gedicht!

Waarheid of fantasie?

Kinderen vinden een fantasie-gedicht geweldig!

VRAGEN	WAARHEID	FANTASIE
Wat zie je?	Ik zie een maribomba,	Ik zie een bibabus,
Welke vorm heeft 't?	wollig met twee sprietjes,	rond met lange ogen,
Welke kleur heeft 't?	geel met zwarte streepjes,	paars met oranje stippen,
Welk geluid maakt 't?	vroem, vroem, zoem	froetsssss
Welk gevoel krijg je erbij?	weer één voorbij.	waar is ie nou?

Maak zelf een gedicht over iets wat 'in' is, om de kinderen te motiveren, laat kinderen zien dat poëzie overal over kan gaan, ook over dingen die zij leuk vinden. En jongens, dichten is niet alleen voor meisjes hoor, luister maar:

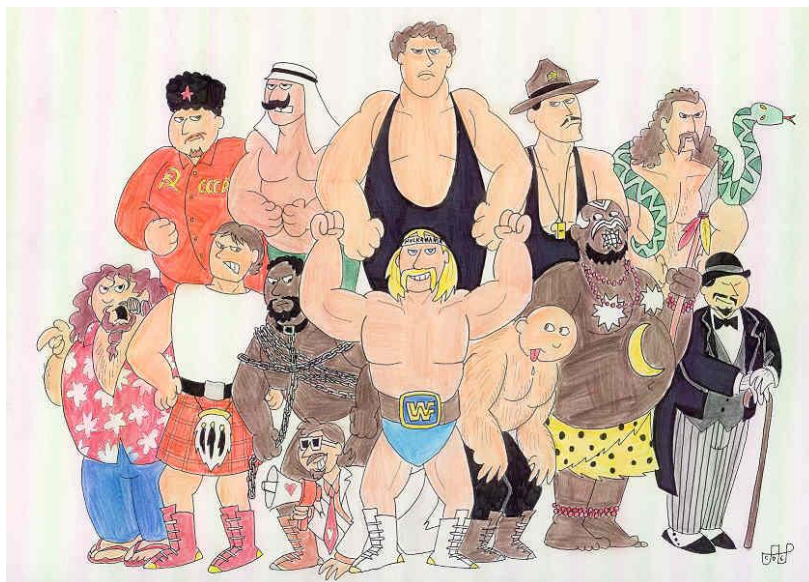
Wie kijkt er weleens naar WWF?
Daar hebben ze heel veel lef.

Is het wel echt of doen ze maar alsof?
Als ze zo op elkaar vallen met een plof!

Dat wat ze doen daar,
Vind je het ook niet een beetje raar?

Of vind je het wel cool,
Dat ze elkaar slaan met een stoel?

Zou je ook zo willen zijn,
Al was het maar een keertje voor de gein?

Van de site van Rian Visser

<http://www.rianvisser.nl/kinderboekenweek/>

Appie en opa zijn dikke vrienden. Samen gaan ze naar de speeltuin, de kinderboerderij, het zwembad en de kermis. Ga je met Appie en opa mee?

Dit pakket bevat veertien activiteiten voor peuters bij het boek 'Appie en opa' van Rian Visser en Tineke Meirink. Het pakket is geschreven voor de Kinderboekenweek 2016 met als thema 'oma's en opa's'.

Het boekje *Appie en opa* bevat twaalf korte, grappige, lieve verhalen. De prachtige tekeningen zijn van Tineke Meirink.

Les 1: groep 1 t/m 3: Mijn opa en oma

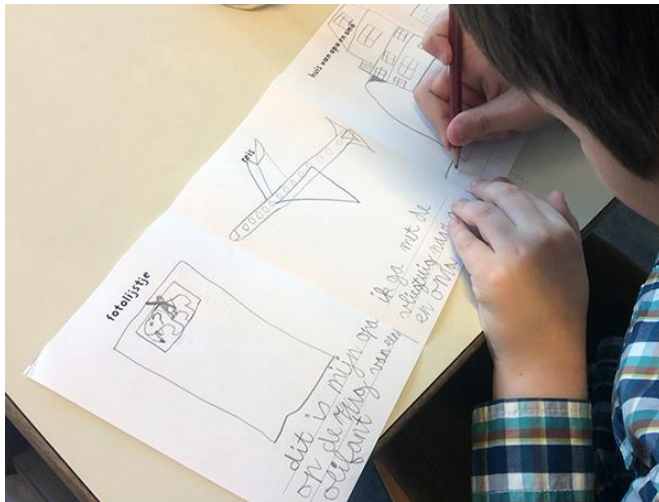
The screenshot shows a colorful activity page titled 'Mijn opa en oma'. It features a grid of 12 small illustrations, each with a number from 1 to 12. Below the grid, there is a section titled 'Zelf een boekje maken' (Make your own book) with instructions and a small illustration of a book. At the bottom, there is a section titled 'Stamboom' (Family tree) with a large tree illustration and boxes for names like 'oma', 'opa', 'papa', 'mama', and 'ik'. The page is decorated with a floral border.

Voor groep 1, 2 en 3 is er een gratis digibordles *Mijn opa en oma*. Bij de les hoort gratis een werkboekje *Mijn boekje over opa en oma* ([zie demo op YouTube](#)).

Kinderen vullen een soort 'vriendenboekje' over opa en oma in. Er is ook een theatertekst over Roodkapje, die haar zieke grootmoeder een mandje met boeken gaat brengen. Dit verhaal kan gespeeld worden als feestelijke opening van de Kinderboekenweek.

Les 2: groep 3 t/m 8: Fantasieverhaal Een bijzondere opa en oma

Veel scholen hebben al plezier gehad van de fantasieverhalen. Al tekenend bedenkt elk kind zijn eigen verhaal. Speciaal voor de Kinderboekenweek 2016 is er aan deze les een nieuw verhaal toegevoegd: ***Een bijzondere opa en oma***. Download eerst de les Illustraties in Kinderboeken. Daarna kun je via de mail gratis de fantasieverhalen opvragen. De les is geschikt voor groep 3 t/m 8.

Les 3: groep 4 t/m 8: Opa en oma schrijfpdracht

Voor groep 4 t/m 8 heb ik een schrijfpdracht gemaakt, waarmee leerkrachten hun leerlingen geïnspireerd aan de slag laten gaan. Zo kan de Kinderboekenweek gebruikt worden voor leesbevordering én schrijfplezier. De les bevat schrijftips bij diverse leesboeken van verschillende auteurs. Download de les.

Opa en oma schrijfpdracht

Een vergeetachtige opa

7+

Bastiaan heeft zelf geen opa en praat daarom graag met de opa van Myrthe. Hij wil graag later vliegtuigbouwer, uitvinder of bioloog worden en opa weet toevallig ook heel veel over vliegtuigen.

“Opa tilt het deksel van de soeppan. ‘Wil je een kopje kippensoep, meisje?’ Myrthe kijkt in de pan en ziet wat botjes drijven. ‘Komt het uit een pakje?’ ‘Nee, ik heb het zelf gemaakt,’ zegt opa. Myrthe schrikt.”

Schrijftip
Een verhaal wordt levendiger als je af en toe een dialoog (of gesprek) opschrijft. Probeer een spannende of grappige dialoog te bedenken. Dus niet: ‘Hallo, hoe gaat het?’ ‘Goed, en met jou?’ ‘Ook goed.’ Dat soort zinnen laat je weg.

Myrthes opa woont alleen met zijn cavia Snuffie. Op een dag is Snuffie weg. Opa zal hem toch niet in de soep gestopt hebben? Of heeft de jonge uitvinder Bastiaan er iets mee te maken? Een fantastisch verhaal met een serieuze ondertoon.

Opa en oma schrijfpdracht

Een eigenwijze opa

10+

In dit verhaal zitten prachtige omschrijvingen van het landschap, het huisje, het dorp en natuurlijk ook van de overgrootvader. Lees de zin hieronder maar eens. Zie je de opa voor je?

“Hij had een grote neus en grote oren en wenkbrauwen met lange haren die alle kanten op groeiden. Hij had snorstoppels en op zijn kin zat hier en daar een plukje baard.”

Schrijftip
Probeer jouw opa of oma op een bijzondere manier te omschrijven. Hoe ziet hij of zij eruit? Zien de anderen het voor zich?

Dit verhaal gaat over een eigenwijze overgrootvader, op Kar, die helemaal alleen in Ierland woont. Hij kan niet goed meer voor zichzelf zorgen en hij moet mee terug naar Nederland. Opa Kar denkt hier heel anders over. Hij is van plan om alleen de bergen in te gaan en vraagt Twan en Linde om hem te helpen. Gelukkig heeft Twan een superheldenboek meegevoerd.

Meer lesideeën

Schrijf- of vertelopdrachten

Laat de kinderen een verhaal vertellen of schrijven over 'hun Super Oma en Opa' en er een tekening bij maken. Wat zijn hun superkrachten? Waarom en hoe helpen ze? Wie helpen ze, kinderen, dieren? Hoe zien ze er uit?

Maak er eventueel een toneelstuk van, door de kinderen gespeeld, in de poppenkast, de kamishibai, met de verteltafel of maak er een digitaal prentenboek van!

Er zijn kinderen die geen (contact met) opa en oma hebben. Vervelend of niet? Hebben ze 'surrogaat' grootouders, een oud-tante of een lieve oude buurman?

En hoe is het wanneer je grootouders in een ander land wonen, hoe vaak zie je ze, hoe is het contact, via skype, facetime, telefoon, whatsapp? Hoe modern zijn de grootouders van tegenwoordig eigenlijk?

Vraag de kinderen ernaar en laat ze hierover vertellen of schrijven.

<http://www.kleuteridee.nl/oma-en-opa/>

Interactieve praatplaat

Interactieve liedlijst

Spellenpakket

Taal

Rekenen

Schrijven

Computerspellen

Pinterest

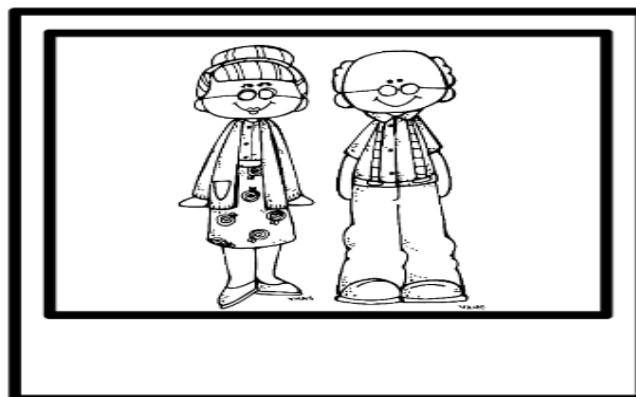
Voor de groepen 3 t/m 5 heeft juf Shanna leuke werkboekjes gemaakt bij het thema: Voor altijd jong!

www.jufshanna.nl

download het werkboekje van
groep groep 3

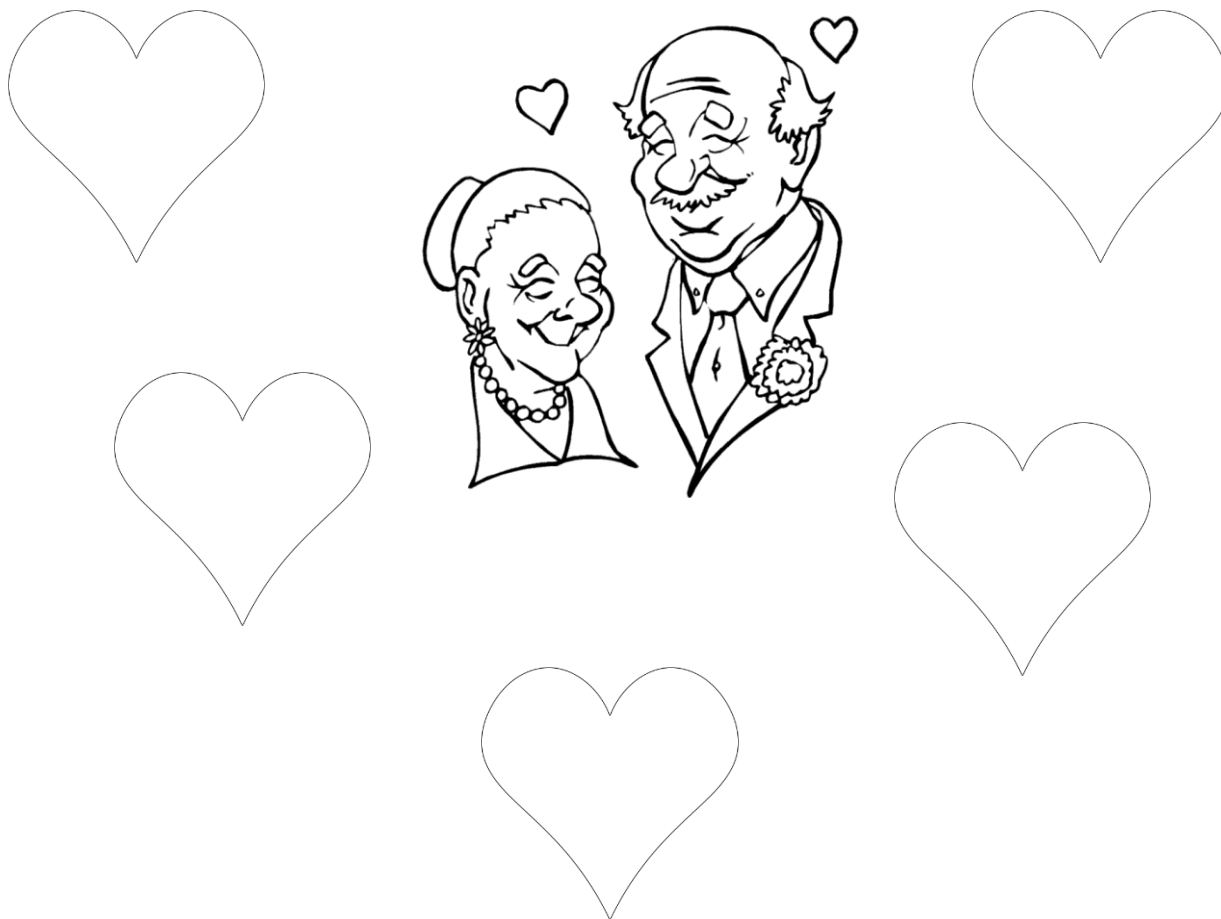
download het werkboekje van
groep groep 4

download het werkboekje van
groep groep 5

Leuke afwisselende opdrachten, taal, rekenen en tekenen. Bijvoorbeeld:

Waar denk jij aan bij oma's en opa's? Schrijf (of teken) het in de hartjes.

Roodkapje

Natuurlijk mag het sprookje over Roodkapje en haar oma niet ontbreken.

Denk bij de verwerking aan:

- De zorg en aandacht voor oudere mensen.
- Wat geef je aan zieke mensen?
- Wat maakt oma voor zieke mensen? (remed'i tera)

Verhalen over oma's en opa's

Laat de kinderen leuke verhalen over hun opa en/of oma vertellen, verhalen die ze thuis hebben gehoord of zelf met ze hebben meegemaakt.

Begin met een verhaal over je eigen opa en/of oma, of je ouders, de grootouders van je eigen kinderen, om ze in 'the mood' te brengen.

Een voorbeeld: oma ging naar de kerk en ze had haast, toen heeft ze per ongeluk insectenspray in haar haar gespoten in plaats van haarlak.

Verhaaltjes van opa en oma

Laat opa's en oma's (oudere mensen) langskomen om te vertellen over vroeger.

- Hoe was het om van de frère's of de nonnen les te krijgen?
- Hoe was het vroeger op school?
- Welke spelletjes speelden ze?
- Welke woorden gebruikten ze vroeger?

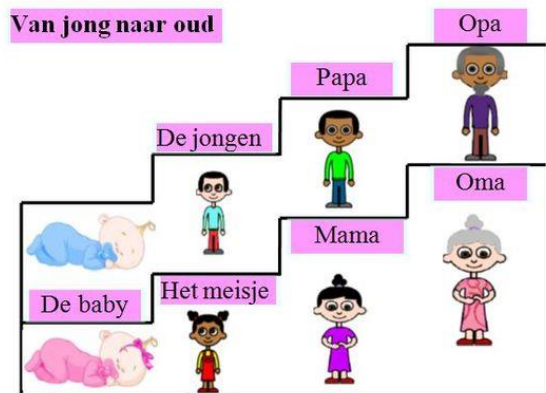
Pinterest

Natuurlijk was er weer genoeg op Pinterest te vinden:

www.pinterest.com/truushendriks/kinderboekenweek-2016-opas-en-omas/

Met lesideeën, liedjes, video's en boekentips, en ...

Ideetjes voor een stamboom

Verkleedpartijen en doen alsof

Ik ga bij oma en opa logeren en ik neem mee...

Je kan hiervoor ook een echte koffer en echte artikelen gebruiken.

Leuke knutselactiviteiten

Welke spelletjes speelden ze vroeger?

- a. Kaatsenballen
- b. Tikkertje
- c. Hoepelen
- d. Touwtje springen
- e. Elastieken
- f. Skippybal
- g. Handje klap
- h. Bliklopen
- i. Stelten lopen
- j. Zak lopen
- k. Knikkeren
- l. Hinkelen
- m. Steppen
- n. Bokje over
- o. Klikklak ballen
- p. Tollen

Opdrachten

- ⇒ Welke van deze spelletjes spelen jullie nog?
- ⇒ Verbind de namen met de plaatjes.
- ⇒ Speel de spelletjes op het speelplein of in de gymzaal.
- ⇒ Maak tijdens handvaardigheid de blikken voor het bliklopen.
- ⇒ Welke liedjes werden en worden er gezongen met handje-klap?

De kinderen kunnen in groepjes onderzoek doen naar een spel:

- Wanneer werd het voor het eerst gespeeld?
- In welk(e) land(en) werd dit spel gespeeld?
- Wanneer werden deze spelletjes gespeeld?

Liedjes over opa's en oma's

Op YURLS staat een hele lijst met tekst en bladmuziek en op YOUTUBE zijn de liedjes te beluisteren.

Opa en oma - Muziek op school: Muziekopschool.yurls.net

K3 - Oma's Aan De Top

Oma, als het weer feest is.
Ben jij er altijd bij.
Ik wil niet meer naar huis toe.
Want ik wil bij je blijven

Oma, als je geweest bent.
Voel ik me toch zo blij
Als plezier voortaan een schoolvak
wordt.
Krijg jij een tien van mij.

Refrein (2x)

Oma's aan de top.
Het feesten kan niet op.
Met oma's aan de top.
Treuren wordt een flop.
Want tranen zeggen stop.
Met oma's aan de top.

Oma, als ik een miljoen win.
Geef ik de helft aan jou.
Dan gaan wij naar Aruba.
Samen de samba dansen.

Als ik een glazen schoen vind.
Dan is die vast van jou.
Want jij blijft mijn liefste droomprinses. Oma's aan de top.
Al word je nog zo oud.

Refrein (2x)

Oma's aan de top.
Het feesten kan niet op.
Met oma's aan de top.
Treuren wordt een flop.
Want tranen zeggen stop.
Met oma's aan de top.

Zeg me dat je niet gaat.
Dat je mij nooit verlaat.
Samen worden we duizend jaar.
Want ik wil je voor altijd bij me.
Ik wil je voor altijd bij me.

Oma, mijn liefste oma –
Oma, mijn lieve oma.

Refrein (2x)

Oma's aan de top.
Het feesten kan niet op.
Met oma's aan de top.
Treuren wordt een flop.
Want tranen zeggen stop.
Met oma's aan de top.

M'n opa, m'n opa. m'n opa

Elke zondagmiddag bracht ie 'toffies' voor me mee
Ik weet nog de spelletjes die opa met me 'dee'
Restaurantje spelen en m'n opa was de kok
Bokkenwagen spelen en m'n opa was de bok

Refrein

M'n opa, m'n opa. m'n opa
In heel Europa was er niemand zoals jij
M'n opa, m'n opa. m'n opa
En niemand was zo aardig voor mij
In heel Europa, m'n ouwe opa
Nergens zo iemand als jij
Niemand zo aardig voor mij
M'n opa, m'n opa, m'n opa
Niemand zo aardig voor mij
M'n ouwe opa

Als ik me verveelde ging ik altijd naar hem toe
Hij verzoon een spelletje en nooit was hij te moe
Van de dijk afrollen en m'n opa was de dijk
Detectiefje spelen en m'n opa was het lijk

Refrein

Samen naar de 'apies' kijken, samen naar het strand
En als je geluk had ging je samen naar de brand
Samen op het ijs en met een sleetje in de sneeuw
Leeuwentemmer spelen en m'n opa was de leeuw
Altijd als we samen waren hadden we plezier
Stierenvechter spelen en m'n opa was de stier

Refrein

Mijn opa en oma

Vraag de kinderen om foto's mee te brengen van hun grootouders, wanneer mogelijk toen ze dezelfde leeftijd hadden als de kinderen nu.

Stel onderstaande vragen aan de kinderen. De kinderen kunnen de vragen ook zelf aan hun grootouders stellen, in de vorm van een interview.

- Hoe oud zijn je opa en oma?
- Zijn ze nog jong of al een beetje oud?
- In welke tijd zijn ze opgegroeid?
- Hoe zagen jou opa en oma eruit toen ze jong waren?
- Welke spelletjes speelden ze en met welk speelgoed?
- Van welke muziek hielden ze?

Vroeger

Hoe was het vroeger op school? Deze foto's zijn ongeveer uit de jaren '40 en '50.

Zie ook: <http://www.slideshare.net/arendlandman/werkboek-de-school-van-vroeger>

En hoe zagen andere gebruiksvoorwerpen eruit? Deze hieronder zijn ongeveer van de jaren '70 t/m '90.

DE GEZONDHEID VAN OPA EN OMA

Hoe gaan kinderen om met de gezondheid van opa en oma?

Wanneer opa en oma ouder worden, krijgen ze last van allerlei kwaaltjes. Meestal is dat niet zo erg, ze vergeten wat meer dan anders, maar wanneer het erger wordt en daardoor misschien ook gevaarlijk (denk aan het gasfornuis vergeten uit te zetten), kan het moeilijk worden daarmee om te gaan. Hoe bespreek je dementie of zelfs het overlijden van een grootouder?

Er zijn verschillende boekjes die de genoemde onderwerpen behandelen, die het makkelijker kunnen maken om het onderwerp (ook op school) bespreekbaar te maken en uit te leggen aan kinderen.

DEMENTIE

Oma's hoofd is versleten.

Is oma ziek?' vraagt Fien. Mama zucht. 'Oma heeft een oud hoofd, lieverd. En als iets oud is, verslijt het.' Fien denkt even na. 'Net als mijn beer?' 'Zoiets,' zegt mama, 'maar een teddybeer kun je repareren met naald en draad en oma's hoofd niet.' 'Kan de dokter oma's hoofd niet maken?' vraagt Fien. 'Nee,' zegt mama verdrietig. 'Zelfs de dokter kan dat niet. Oma's hoofd wordt niet meer beter.' Oma en Fien hebben een bijzondere band: ze eten samen taartjes, verkleden zich en spelen het liefst 'indiaantje'. Maar op een dag kan oma de weg

naar huis niet meer vinden. Ze heeft dementie, en de dokter kan niets voor oma doen. Voor Fien is het niet makkelijk dat oma nu niet meer alleen op haar mag passen en soms vreemd doet. En waarom moet ze ergens anders wonen? Mama probeert het zo goed als ze kan uit te leggen.

Dementie bespreekbaar maken

Als een kind in zijn of haar omgeving meemaakt dat iemand dement wordt dan kan dit veel vragen oproepen bij het kind. Laat je het onderwerp onbespreekbaar dan kan het gebeuren dat een kind zelf een verklaring gaat bedenken voor het gedrag van bijvoorbeeld opa of oma. Het is niet nodig om er een heel ingewikkeld verhaal van te maken. Vertel het kind dat de persoon met dementie een ziekte heeft en dat dat de reden is dat iemand zich soms anders gaat gedragen.

Wat kun je nog meer vertellen aan een kind?

Je kunt onderstaande punten met een kind bespreken:

- Iemand met dementie heeft geen grip over de ziekte en kan niets doen aan het afwijkende gedrag.
- Iemand met dementie kan de ziekte niet stoppen.
- Iemand met dementie blijft deel uit maken van de familie.

Waar kan een kind bang voor zijn als een familielid dement wordt?

Een kind kan gaan piekeren, het is belangrijk om in gesprek te blijven over het onderwerp. Maak het kind duidelijk dat hij of zij er niets aan kan doen dat iemand in de familie dementie heeft. Ook is het goed om te benadrukken dat dementie niet overdraagbaar is, zoals bijvoorbeeld bij de waterpokken.

Vaak wordt de vraag gesteld wat precies het verschil is tussen dementie en Alzheimer. Kort gezegd is dementie een verzamelnaam voor een aantal verschijnselen. Deze verschijnselen worden veroorzaakt door een ziekte, zoals de ziekte van Alzheimer.

Dementie

Dementie is een syndroom. Dat wil zeggen dat het een verzameling van verschijnselen is, waaronder geheugenverlies, problemen met oriëntatie, gedrag en/of taal. Men spreekt over dementie als deze verschijnselen veroorzaakt worden door een ziekte die de hersenen aantast, waardoor er steeds meer cellen in de hersenen dood gaan, de hersenen kunnen hun werk steeds minder goed doen. De achteruitgang kan snel gaan, maar kan ook langzaam verlopen. De meest voorkomende oorzaak van dementie is de ziekte van Alzheimer, maar er zijn ruim 50 oorzaken voor dementie. Maar liefst 1 op de 5 mensen krijgt een vorm van dementie.

Ziekte van Alzheimer

De ziekte van Alzheimer is de meest voorkomende vorm van dementie. Ongeveer 70% van alle mensen met dementie heeft de ziekte van Alzheimer. Bij deze ziekte kunnen de hersencellen steeds minder goed contact maken met elkaar en met de zenuwen die informatie naar en van de hersenen doorgeven. Steeds meer hersencellen verschrompelen, waardoor ze niet meer kunnen functioneren.

Symptomen dementie

- In het begin valt vooral het achteruitgaan van het geheugen op.
- Problemen met taal: niet meer op de juiste woorden kunnen komen, niet alles meer begrijpen.
- Niet meer snappen hoe je dingen moet gebruiken, bijvoorbeeld een sleutel.
- De persoonlijkheid van iemand met dementie kan veranderen: er kan achterdocht optreden, agressiviteit, passiviteit, iemand kan ook heel lief zijn.
- Iemand met dementie kan angstig worden of dingen gaan zien die er in werkelijkheid niet zijn.

Oorzaken en behandeling dementie

Het is nog niet bekend waardoor dementie veroorzaakt wordt. De kans op dementie neemt toe met het stijgen van de leeftijd. De meeste vormen van dementie zijn niet erfelijkheid. Er is geen behandeling die dementie kan genezen. Het is een progressieve ziekte: dit betekent dat de ziekte steeds erger wordt. Er zijn wel medicijnen die de ziekte iets vertragen of de verschijnselen kunnen onderdrukken.

OVERLIJDEN

Lieve oma Pluis

Een boekje over doodgaan voor de allerkleinsten. De tekst is helder en eenvoudig en gebruikt woorden die horen gebruikt worden rond een overlijden.

*'oma hield veel van plantjes,
daarom maakte Nijntje pluis
van het graf een soort van tuintje
net als eerst bij oma thuis
en dan zei zij: 'lieve oma...'
als zij op dat plekje stond
en dan was het net, vond Nijntje
net of oma haar verstond.*

<http://www.hetmoederfront.com/2015/08/hoe-praat-je-met-kinderen-over-de-dood.html>

De dood is één van die onderwerpen die lastig zijn om te bespreken. Maar aangezien de dood een onderdeel is van het leven, kun je er niet onderuit. In dit artikel vind je informatie hoe je dit lastige onderwerp kunt behandelen.

1. KIJK NAAR JE KIND

Hoe je met je kind over de dood praat wordt bepaald door zijn of haar leeftijd. Met een tiener heb je een ander gesprek over de dood dan met een peuter.

Praat met je kind op zijn of haar niveau. Nadat je hebt vastgesteld in welk ontwikkelingsstadium je kind zit, pas je het praten over de dood hier op aan.

PEUTERS

Peuters zien de dood als tijdelijk. Tekenfilms waarin karakters in ravijnen vallen en vervolgens vrolijk verder huppelen versterken dit beeld van de dood. De dood is dus niet onbekend voor ze, maar het beeld dat ze er van hebben klopt niet met de werkelijkheid.

Gebruik eenvoudige en concrete woorden. Als iemand ziek was of heel oud kun je bijvoorbeeld zeggen: 'Oma's lichaam was kapot, en de dokter kon het niet meer maken.' Aangezien kinderen in deze fase de dood nog niet als onomkeerbaar zien, moet je niet verrast staan te kijken als je kind na jullie gesprek vraagt: 'En wanneer komt oma weer op bezoek?'

Dit wil niet zeggen dat je peutertje niet goed heeft geluisterd. Het is gewoon hoe hij of zij de wereld ziet. Leg bij dergelijke vragen gewoon rustig uit dat iemand die dood is nooit meer terug komt. Als je peuter vraagt: 'Waar is oma nu?' bedenk dan dat een peuter de wereld nog heel letterlijk neemt. Je hoeft dus niet met een ingewikkeld verhaal te komen over de hemel of een leven na de dood. Zeg gewoon: 'Oma is op het kerkhof.'

5-9 JARIGEN

Kinderen van deze leeftijd beginnen te beseffen dat de dood voor altijd is. En dat alle levende dingen een keer dood gaan. Maar ze associëren de dood niet met zichzelf. Ze denken dat zij niet dood zullen gaan. In deze fase kunnen kinderen de dood als een enge man of figuur zien en daar nachtmerries over krijgen.

Net als bij peuters gebruik je bij 5-9 jarigen duidelijke en concrete woorden als het over de dood gaat. Vertel wat er is gebeurd, bijvoorbeeld: 'Oma was heel erg ziek, en de dokters konden haar niet meer beter maken.' In deze fase denken kinderen dus nog dat het hen niet zal overkomen. Of dat als ze maar hard genoeg wensen dat iemand beter wordt, dit werkt. Het is belangrijk om duidelijk te vertellen dat het niet zo werkt.

10-18 JARIGEN

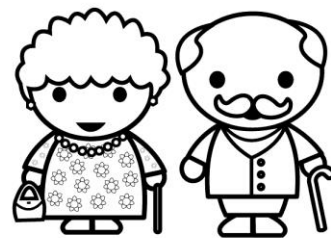
Het besef dringt door dat alle levende dingen een keer doodgaan, inclusief zichzelf. Je zou bijvoorbeeld aan de hand van een uitvaartverzekering kunnen bespreken wat er allemaal komt kijken bij de dood. Gebruik de uitvaartverzekering als kapstok voor een gesprek.

Het besef dat het leven eindig is, en dat iedereen een keer dood gaat kan levens- en zingelevingsvragen oproepen. Moedig je kind aan zijn gedachten, vragen en emoties te uiten. Bedenk daarbij: jij hoeft niet alle antwoorden te hebben. Wees een klankbord, en toon begrip voor de gevoelens en gedachten van je kind.

Zie ook:

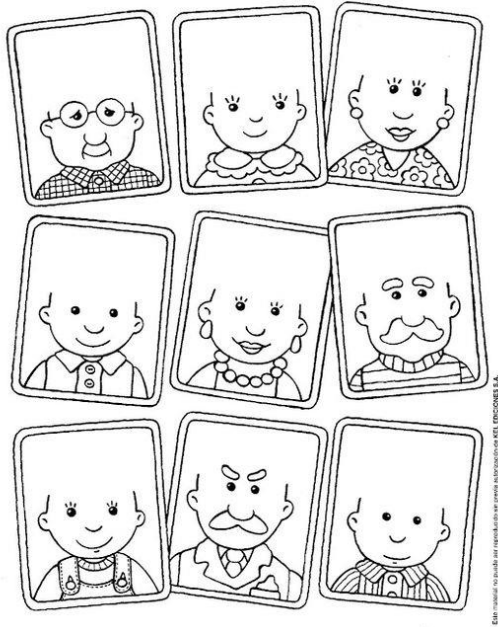
<http://www.online-opvoedhulp.nl/praten-met-kinderen-over-de-dood/>

<http://www.geloventhuis.nl/2011/slaap-lekker/vertellen/praten-over-doodgaan-met-jonge-kinderen.html>

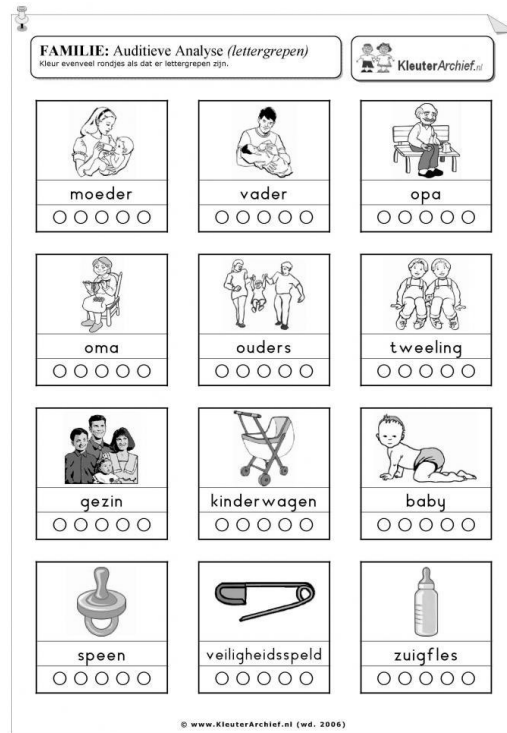
PUZZELS EN WERKBLADEN

• USANDO RAYAS Y RAYITAS INVENTA PEINADOS PARA CADA RETRATO.

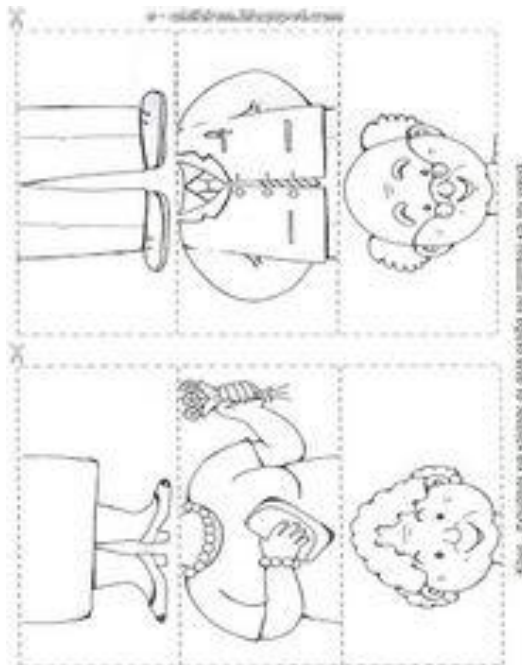

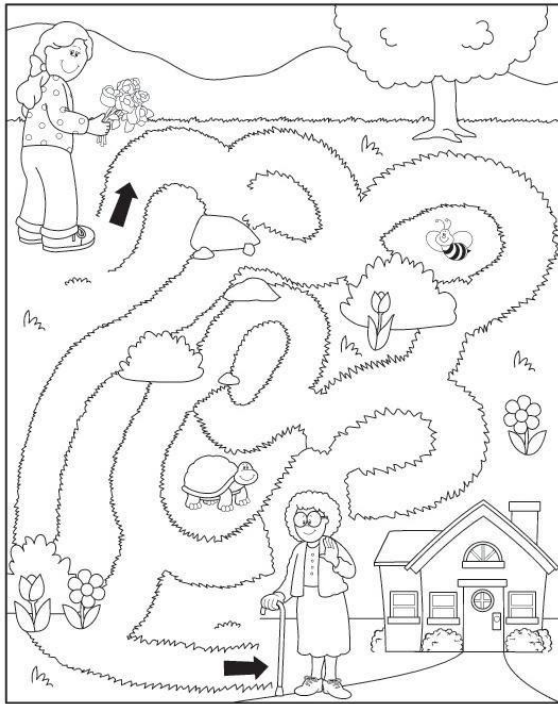
Grafisch.nl

Een raster is bedoeld om af te knippen en te plakken op een ander blad.

KleuterArchief.nl

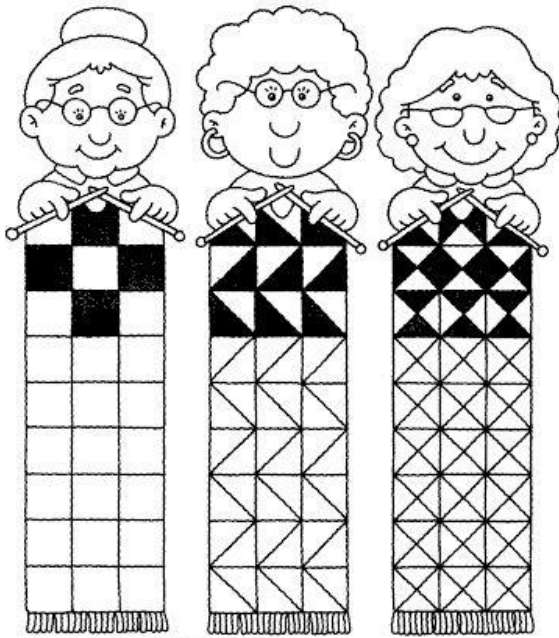
CORTINAS PARA MAMÁ
 • COMPLETA CON LÁPIZ EL DISEÑO DE LAS TELAS.
 • ¿CUÁL ELEGIRÍAS? COLOREALA.

32

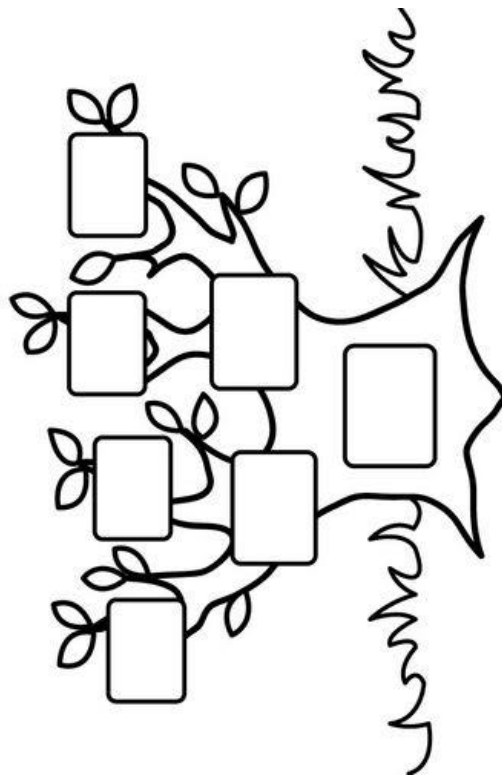
LAS ABUELAS TEJEDORAS

• OBSERVA EL TEJIDO DE CADA ABUELITA Y COMPLETA EL DISEÑO DE CADA UNO.

• DELINEA Y COMPLETA CADA RENGLÓN.

1-2-3-4-5-6-7-8-9-10
 1-

Boekenlijst Kinderboekenweek 2016

Onderstaande boeken zijn door Biblioteka National Aruba besteld voor de kinderboekenweek 2016.

De beste geweldigste meest fantastische opa's ter wereld	Schutten, Jan Paul
Met opa in het donker	Boonen, Stefan
Mijn oma is een ooievaar	Hoogstad, Alice
Zing mee met opa en oma	Straaten, Harmen van
Boer Boris gaat naar oma	Lieshout, Ted van
Op avontuur met oma	Bon, Annemarie
Pas op, opa!	Hollander, Vivian den
Een kus van mij	Vernelen, Aag
Mijn oma is opeens heel anders	Rieckhoff, Sibylle
Op pad met prins opa	Verstegen, Jeska
Joris en de geheimzinnige toverdrank	Dahl, Roald
De oma van de oma van mijn oma	Horst, Marc ter
De verdwenen oma/Oma verdacht	Hooft, Mieke van
Sammie en opa	Koens, Enne
Jubelientje en de hoed van oma Blootje	Hagens, Hans
Tonje en de geheime brief	Parr, Maria
De wraak van Knor	Menten, Tosca
De rode zwaan	Kuyper, Sjoerd
Hoe ik mijn opa vond en alles anders werd	Jetten, Gertrud
Familiegeheim	Cazemier, Caja
Overal opa's en oma's	Erasmus, Liliana
De verliefde juf wordt spion	Jacobs, Annet
Het kleine draakje vraagt om hulp	Bakker, Sanne de
Engel	Hoes, Isa & Kamerling Vlinder
Het grote oma en opa boek	Slee, Carry
Jan en Noortje logeren bij opa en oma	Busser, Marianne
Kolletje en Dirk – Opa en oma voor altijd jong	Feller, Pieter

Koekjes bakken bij oma

Koekjes bakken is een erg leuke bezigheid, waar veel mee gevarieerd kan worden. In de supermarkt zijn natuurlijk pakken te koop waar erg makkelijk koekjes mee te bakken zijn. Helaas zijn deze meestal vrij prijzig, vooral als je met of voor de hele klas koekjes wilt bakken. Hieronder een recept voor lekkere koekjes die stukken goedkoper uitkomen.

Hulpmiddelen:

- een zeef
- een mes
- een kom
- een vork
- folie
- bakpapier
- deegroller
- vormpjes
- een spatel

Ingrediënten:

- 150 gram witte basterdsuiker
- 300 gram bloem
- 1/3 theelepel zout
- 225 g koude boter

Werkwijze:

Om lekkere koekjes te bakken, moet de oven altijd goed voorverwarmd zijn. Het is daarom erg verstandig om de oven alvast aan te zetten, tijdens de voorbereidingen. Zo is de oven goed voorverwarmd, als de koekjes de oven in gaan. De oven moet worden voorverwarmd op 175°C. Nu kunnen als eerste de bloem, het zout en de basterdsuiker boven een kom worden gezeefd. Hier kan de boter aan toe worden gevoegd. Wel moet de boter eerst in hele kleine stukjes worden gesneden. De boter kan dan met een vork door het mengsel heen worden geprakt. Als dit niet gedaan wordt, kan de boter bijna niet door het mengsel heen worden gekneed. Het mengsel kan nu met de hand goed door elkaar worden gekneed. Het deeg is klaar als er een mooie bal ontstaat.

Om het koekjes bakken straks vlot te laten verlopen, moet het deeg nu in folie worden verpakt, zodat het deeg kan rusten. Het rusten gebeurt in de koelkast en duurt ongeveer een half uur. Het deeg kan nu weer uit de koelkast worden gehaald en het deeg kan worden uitgerold op het aanrecht. Bestrooi het aanrecht van tevoren altijd even met wat bloem, zodat het deeg niet blijft plakken. Het deeg moet ongeveer een hoogte houden van 4 mm.

Als het deeg goed uitgerold is, kunnen er met de vormpjes leuke figuren uit worden gestoken. De figuurtjes kunnen op de met bakpapier bekleedde bakplaat worden gelegd. De koekjes kunnen nu in 15 a 20 minuten gaar worden gebakken. Zodra de koekjes klaar zijn, kunnen ze weer op het aanrecht worden gelegd om af te koelen.

Verschillende variaties:

Om de koekjes wat meer aan te kleden, kunnen de koekjes worden versierd. Hiervoor zijn in de supermarkt vele verschillende dingen te koop. De koekjes kunnen worden bekleed met glazuur, eetbare glitters, smarties of met sprinkels. Ook kan door het deeg wat kleine stukjes chocolade worden gemixt, om zo chocolade koekjes te krijgen.

